

Declaración institucional reclamando servicios ferroviarios competitivos, eficientes e útiles para as persoas

A Lei de Mobilidade Sustentable recoñece na súa exposición de motivos que a mobilidade desempeña un papel fundamental na vida das persoas. A facilidade dos desprazamentos non só favorece a liberdade de elección do lugar de residencia e o exercicio efectivo do dereito ao traballo, senón que é indispensable para acceder a outros servizos públicos esenciais como son a educación e a sanidade.

A crise enerxética actual e a escalada de prezos, o reto climático e a saúde, ademáis, esixen a adaptación dos modos de transporte cara a unha mobilidade limpa, menos vinculada á utilización do vehículo privado, e neste sentido, o transporte ferroviario de pasaxeiros destaca como a modalidade de transporte colectivo público máis sustentable.

A Unión Europea define este transporte como servizo público de interese xeral atribuíndolle unha función esencial no fomento da cohesión social e territorial, de mellora do benestar da cidadanía e a súa contribución ao desenvolvemento económico. Este recoñecemento como servizo de interese xeral impón aos provedores, neste caso RENFE como operador do servizo, a obriga de prestar servizos concretos en determinadas condicións: cobertura territorial completa, uns niveis de calidade mínimos, e un prezo alcanzable.

O obxectivo dos investimentos públicos é aquilo que xera un maior valor social e por iso, ao longo dos últimos 20 anos, as administracións titulares da rede ferroviaria en Galicia realizaron un notable esforzo investidor, que se reflectiu nunha mellora das infraestruturas de ferrocarril. Esta mellora na rede interior de Galicia posibilitou a implantación de servizos ferroviarios declarados como Obriga de Servizo Público por acordo do Consello de Ministros do 15 decembro de 2017, determinando a competencia da Administración Xeral do Estado, e sinalando que suscribiría un contrato con RENFE, tanto para a liña de media distancia convencional Vigo-A Coruña, como a de alta velocidade media distancia AVANT Ourense-A Coruña.

A media distancia, como modalidade sustentable de transporte público de interese xeral con promesa de velocidades e tempos moi competitivos, supuxo unha oportunidade de relación entre as cidades de tal forma que se xeren dinámicas de emprego, crecemento económico e benestar á poboación nas áreas metropolitanas das cidades do eixo atlántico e destas con Ourense, mostrando na actualidade un comportamento en cifras de viaxeiros similar ás conexións de proximidade das grandes áreas urbanas de España.

Os datos públicos dispoñibles para 2019 e 2020 sitúan a ruta A Coruña-Santiago-Vigo en cifras ao redor dos dous millóns de viaxeiros cun incremento sobre o 4% en 2019, sendo a cuarta ruta de España en media distancia en número de usuarios, mentres que a ruta da Coruña-Santiago-Ourense achégase ao millón de usuarios.

Este aumento de persoas usuarias e servizos non fixo que a rede ferroviaria galega presente problemas de capacidade ou saturación, tal e como se reflecte no manual de capacidade de ADIF e ADIF AV de 2019, así como no comunicado da Rede que recolle as circulacións dese mesmo ano. Esta circunstancia permite aos operadores poder aumentar o número de servizos en caso de aumento da demanda.

A pesar da oportunidade para o emprego, o benestar e a cohesión social e territorial que promete a infraestrutura e a dotación de servizos na modalidade de servizo público a media distancia, esta institución é consciente das necesidades de mellora deste nas conexións interiores de Galicia. Así, hai que ter en conta dous feitos que modificaron a prestación deste servizo:

1. En primeiro lugar, a pandemia xerada como consecuencia da COVID-19, a declaración do primeiro estado de alarma, así como as sucesivas normas que afectaron á mobilidade en xeral, supuxeron unha drástica eliminación de servizos que logo foron recuperados, pero sen volver á oferta existente antes de marzo de 2020.

2. En segundo lugar, a posta en marcha do servizo AVE entre Madrid e Ourense. A existencia deste novo servizo supuxo un axuste dos servizos e das conexións entre Ourense e o resto de cidades, realizado principalmente baixo a premisa de facilitar a conexión co AVE a Madrid, pero sen ter en conta as necesidades dos usuarios galegos que utilizan o ferrocarril como medio de transporte para acudir aos seus centros de traballo e estudo.

Ante esta situación, consideramos que para que a mellora dos servizos e infraestruturas ferroviarias de Galicia sexa unha oportunidade real para as persoas usuarias que se desprazan entre os diferentes territorios galegos, é necesario profundar na consideración de transporte ferroviario de viaxeiros como servizo público e, en consecuencia, profundar na garantía de universalidade, accesibilidade e prestación en condicións económicas atractivas e accesibles para todos os usuarios,

Por todo isto, o Pleno da Deputación da Coruña

DECLARA

Que instará a RENFE, como operador do servizo:

A repoñer os servizos eliminados como consecuencia da pandemia do Covid-19 e a chegada do AVE a Galicia.

Adaptar as frecuencias nos servizos de Media Distancia e Avant de forma que se facilite a súa utilización nos horarios habituais de entrada e saída en centros de traballo e estudo, tanto en xornadas continuas como partidas, e os servizos ferroviarios sexan verdadeira alternativa de transporte.

Tomar as medidas necesarias para garantir a puntualidade e fiabilidade dos servizos ferroviarios de proximidade, media distancia convencional e Avant suxeitos a OSP.

Avanzar nunha política tarifaria adaptando o prezo dos abonos á realidade socioeconómica actual cumprindo a condición de asequibilidade como servizo público.

Mellorar a flexibilidade na utilización dos abonos e a coordinación entre as distintas modalidades de transporte (horarios, cartóns transporte...).

Manter unha oferta de servizos públicos media distancia en convivencia e non con prevalencia de servizos comerciais de longa distancia ou AVE que conectan a nosa Comunidade co resto da península.